

UITGANGSPUNTEN MANDAAT-, VOLMACHT- EN MACHTIGINGS- REGLING

Kader:

- Awb, titel 10.1, afdeling 10.1.1
- Mandaatregeling 1995, *wordt Mandaat-, volmacht- en machtigingsregeling (Regeling)*
- Beleidsnotitie uitgangscriteria mandaatverlening 2003, *als hoofd- en algemene regels hieronder weergegeven. Deze regels zijn als uitgangspunt genomen bij het opstellen van de Regeling en de daarbij behorende lijsten van mandaten, volmachten en machtigingen*
- lijst van besluitmandaten, *geactualiseerde bijlage bij Regeling*
- lijst met volmachten, *geactualiseerde bijlage bij Regeling*
- lijst met machtigingen, *nieuw als bijlage bij Regeling*

Op grond van wettelijke voorschriften worden bestuursbevoegdheden toegekend aan bestuursorganen.

De Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de bijzondere wetten stellen het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester en aangewezen functionarissen (zoals de heffingsambtenaar en invorderingsambtenaar) in staat om de aan hen toekomende bevoegdheden over te dragen. Onder mandaat wordt verstaan; de bevoegdheid om in naam van en bestuursorgaan besluiten te nemen. Onder besluit wordt verstaan; een schriftelijke beslissing inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling, zoals genoemd in artikel 1:3 Awb. Het mandaat wordt verleend voor het nemen van het besluit en het ondertekenen van het besluit.

Bij mandaat gaat het om een bevoegdheidsuitoefening waarvoor het mandaterende bestuursorgaan verantwoordelijk blijft en waarover het ook zeggenschap blijft houden. Als het om een privaatrechtelijke rechtshandeling gaat spreken we van een volmacht. Als het om feitelijke handelingen gaat spreken we van een machtiging.

De regels voor het verlenen van mandaat, volmacht en machtiging zijn hernieuwd vastgelegd en treft u hierna als hoofd- en algemene regels aan. Deze regels zijn als uitgangspunt genomen bij het opstellen van de Mandaat-, volmacht- en machtigingsregeling (Regeling) en de daarbij behorende lijsten van mandaten, volmachten en machtigingen. Een systeem van mandaat, volmacht en machtiging is altijd volgend op een organisatiestructuur en -cultuur. In dit systeem zijn algemene voorschriften, zoals de hierna opgenomen hoofd- en algemene regels, essentieel. Deze vormen de basis ("paraplubesluit") waaronder mandaat, volmacht en machtiging wordt verleend en zijn van toepassing op alle besluiten.

Ten aanzien van feitelijke handelingen zijn de medewerkers hiertoe gemachtigd door middel van het functieboek, organisatiebesluit, afdelingsplan en procesbeschrijvingen. Uitgangspunt hierbij is dat de voorbereiding en uitvoering van opdrachten, taken en beslissingen zo dicht mogelijk bij het uitvoeringsniveau liggen. Hierbij geldt dat gewerkt wordt met competente medewerkers en het management hiervoor zorg draagt.

Wat betreft het mandateren van besluiten en het geven van een volmacht inzake vertegenwoordiging van de gemeente in en buiten rechte, zijn nieuwe limitatieve lijsten opgesteld. Voor het verlenen van machtiging was nog geen lijst opgesteld. Enkel de in deze lijsten genoemde zaken zijn gemandateerd of is een volmacht of machtiging voor gegeven. Uitgangspunt hierbij is dat het mandaat in principe bij de teamleiders wordt neergelegd, tenzij het wenselijk is dit bij een mede-

werker neer te leggen gezien de vereiste snelheid van besluitvorming en vakdeskundigheid of de expliciete keuze voor ondermandaat tot op medewerkersniveau.

Bij sommige mandaten, volmachten of machtigingen kunnen nadere regels gelden. Wanneer dit het geval is wordt dit bij het betreffende mandaat, volmacht of machtiging specifiek aangegeven.

Hoofdregels bij mandaat

- 1 (in Regeling) De mandataris neemt geen besluit namens de mandans:
- bij aanvulling en/of afwijking van het bestaande beleid;
 - indien de gemeentesecretaris, de eenheidsmanager of de portefeuillehouder in een concreet geval te kennen geeft de beslissing aan het bestuursorgaan te willen laten.
- 2 Naar buiten toe geen bestuurdersmandaat.
- 3 Onderscheid in:
- mandaat ;
 - volmacht;
 - machtiging.

Algemene regels bij mandaat/volmacht/machtiging

- 4 (in Regeling) De mandataris treedt indien nodig vooraf in overleg met de portefeuillehouder en/of zijn ambtelijk meerdere over de wijze waarop in het algemeen of in een concrete situatie het mandaat wordt uitgeoefend.
- 5 (in Regeling) Bij afwezigheid, incompetentie of tijdens een inwerk- en aanlooperperiode van de gemandateerde functionaris worden de besluiten genomen door diegene die hem waarneemt, doorgaans de ambtelijk meerdere. Voor eenheidsmanagers is de wijze van vervanging vastgelegd in het Organisatiebesluit.
- 6 Rolscheiding: mandaat en volmacht mogen niet in de persoon van de machtiging zijn verenigd. Met andere woorden: de medewerker die voorbereidt/taken uitvoert (en in wezen beslist) is niet degene die een besluit/overeenkomst neemt/tekent.
- 7 De Managers A en B (gemeentesecretaris en eenheidsmanagers) kunnen elkaar zo nodig vervangen. De teamleiders binnen dezelfde eenheid kunnen elkaar zo nodig ook vervangen.

Algemene regels bij mandaat:

- 8 (bij Regeling) Limitatieve opsomming in een organisatiebrede lijst, geordend per afdeling.
- 9 Ondermandaat is toegestaan door de eenheidsmanager, tenzij in de onder 7 genoemde lijst expliciet is aangegeven dat dit niet mogelijk is. Per in ondermandaat gegeven bevoegdheid worden voorwaarden gesteld. Het besluit om ondermandaat te verlenen wordt ter kennis gebracht aan het college of burgemeester.
- 10 Het mandaat wordt in beginsel bij de teamleiders neergelegd, tenzij het wenselijk wordt geacht om mandaat te verlenen aan een medewerker gezien de vereiste snelheid van besluitvorming en de vakdeskundigheid of de expliciete keuze voor ondermandaat tot op medewerkersniveau.
- 11 (in Regeling) Rapportage inzake de in mandaat genomen besluiten dient periodiek per MARAP te geschieden aan de mandans.

Algemene regels bij volmacht

De privaatrechtelijke rechtshandelingen (naar burgerlijk recht) die uitdrukkelijk bedoeld zijn om de rechtspersoon van de gemeente Oldebroek te binden. Denk aan levering (bij overeenkomst) van goederen en diensten, uitvoering van werken en aan- en verkopen of het vestigen van een zakelijk recht zoals erfpacht.

- 12 (bij Regeling) Limitatieve opsomming in een organisatiebrede lijst, geordend per afdeling.
- 13 (in Regeling) Waar de te verrichten rechtshandeling het "namens de gemeente" op schrift stellen van rechten en verplichtingen van de rechtspersoon is, dient de ambtelijk meerdere (en het college) te worden geïnformeerd.

- 14 De overeenkomst worden toegewezen, onder eindverantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris en de eenheidsmanagers, aan specifiek benoemde medewerkers.

Algemene regels bij machtiging

Relevant vanuit de optiek van de bedrijfsvoering en de interne organisatie van het apparaat. Het gaat onder meer om de voorbereiding en uitvoering van beleid en bestuur, informatieverstrekking, correspondentievoering e.d.

- 15 Toewijzing gebeurt primair aan de gemeentesecretaris met de opdracht voor ondermandaat.
- 16 Niet opsommen. In eerste instantie ontleen aan/vastleggen in ‘organisatiepaperassen’, zoals het functieboek, organisatiebesluit, afdelingsplan, procesbeschrijvingen, enzovoort. Voor de rest terughoudend beschrijven.
- 17 De voorbereiding en uitvoering van opdrachten, taken en besluiten zo dicht mogelijk bij het uitvoeringsniveau gestalte geven.
- 18(in Regeling) Bij het "namens de gemeente" voor derden op schrift stellen van wezenlijke informatie, dient de ambtelijk meerdere (en het college) te worden geïnformeerd.
- 19 Informatieverstrekking, zowel mondeling als schriftelijk, wordt zo dicht mogelijk bij het uitvoeringsniveau neergelegd. Politiek en publicitair gevoelige informatieverstrekking echter terugzetten naar het bestuursorgaan en/of afdoen in overleg met de voorlichter.
- 20 Waarneming en ondertekening vindt plaats onder aanwijzing door het afdelingshoofd.

Toelichting attributie, delegatie en mandaat.

- Attributie: Toekenning van bevoegdheden tot het uitoefenen van een bepaalde taak door wetgever of daartoe bevoegd orgaan aan een (ander) bestuursorgaan of functionaris. Er worden nieuwe bevoegdheden toegedeeld.
- Delegatie: Een bestuursorgaan draagt een (verkregen) bevoegdheid over aan een ander. Het overdragende bestuursorgaan mag de bevoegdheid dan niet meer zelf uitoefenen. Delegatie is niet mogelijk aan ondergeschikten.
- Mandaat: De bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan (raad, college of burgemeester) **besluiten** te nemen in de zin van artikel 1:3 Awb. De mandaatgever blijft bevoegd de gemandateerde bevoegdheid uit te oefenen.
Als het om privaatrechtelijke rechtshandeling (bijv. sluiten van een overeenkomst) gaat spreken we van een volmacht.
Als het om feitelijke handelingen (bijv. vragen van inlichtingen) gaat spreken we van een machtiging. Bij volmachtverlening of machtiging zijn de bepalingen over mandaat van overeenkomstige toepassing.